

PLA COMARCAL D'IGUALTAT DE GÈNERE DEL TARRAGONÈS

(2023-2027)

ÍNDEX

1.	PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL.....	2
2.	INTRODUCCIÓ.....	3
3.	METODOLOGIA.....	6
4.	PLA D'ACCIÓ	8
	ÀMBIT I. COMPROMÍS PER LA IGUALTAT, LA DIVERSITAT I LA TRANSVERSALITAT DE GÈNERE	12
	ÀMBIT II. ECONOMIA PER LA VIDA I USOS DEL TEMPS.....	20
	ÀMBIT III. INTERVENCIÓ INTEGRAL CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	25
	ÀMBIT IV. COMARCA DE DRETS.....	32
	ÀMBIT V. TERRITORI EN IGUALTAT	38
5.	SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA.....	41
	Fitxes de seguiment de l'acció	42
	Fitxa d'avaluació per l'elaboració de l'informe anual/ finalització del pla	43
6.	BIBLIOGRAFIA	44

1. PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

2. INTRODUCCIÓ

Un dels lemes més reivindicatius del feminisme dels anys 70, “Lo personal és polític” de Kate Millet, amb una important càrrega política, qüestionava la separació “d’esfera pública i esfera privada” que sustentava la divisió sexual del treball i entenia que les relacions de poder i el sistema i marc dominant només afectava allò que es produïa en la comunitat, que era “visible”. En aquest sentit doncs, a través del feminisme radical es posava de manifest l’abast del patriarcat com un sistema estructural que condicionava les experiències de vida de les dones, afectant a les relacions més íntimes, començant amb la relació més íntima de totes: la relació de les dones amb el seu propi cos.

Entendre el sistema patriarcal com un marc d’opressió doncs, implica no només reconèixer com, les desigualtats de gènere s’han d’analitzar des de les diverses esferes de la vida de les persones, sinó també, ser conscients que, fruit de la seva sinèrgia amb el marc capitalista i neoliberal, el patriarcat esdevé un organisme viu, que es va “adaptant” als diferents moments històrics per tal de seguir mantenint les relacions de poder intergènere. En aquest sentit, algunes pensadores i activistes feministes, posen de manifest com hem passat d’un “patriarcat d’opressió” a un “patriarcat de consentiment”, on fruit d’un paradigma de falsa llibertat, “s’engalanen” les desigualtats de gènere existents.

És precisament en aquest context, que les polítiques públiques han de ser especialment ambiciosos quant a la transformació de la realitat. Si bé existeix un ampli desplegament legislatiu, tant en l’àmbit internacional, europeu, nacional com autonòmic, les desigualtats de gènere no només segueixen persistint, sinó que, els recents episodis de crisi (la crisi econòmica de l’any 2008 i la recent crisi sanitària, social i econòmica produïda per la Covid-19 l’any 2020), han posat de manifest la fragilitat de les mesures, actuacions i polítiques d’igualtat impulsades.

En aquests contextos de crisi, es reforcen els rols i estereotips de gènere que construeixen a les dones com a proveïdores de les cures i tasques domèstiques, ja que són expulsades d’un sistema productiu que les ha “acollit” temporalment i les responsables d’assumir les càrregues de cura davant la reducció de la despesa pública en l’àmbit de les cures.

Les desigualtats en l’àmbit laboral (bretxa salarial, el sostre de vidre, terra enganxifós, maternitat entesa com a factor que afecta la productivitat, etc.), en la producció artística, cultural, la hipersexualització i cosificació, la violències que construeixen l’iceberg de la violència, entre moltes d’altres desigualtats i discriminacions, exigeixen que les institucions públiques impulsin polítiques que vagin més enllà de la transformació formal de la realitat, establint com a objectiu una transformació estructural d’aquesta.

Per tot l’exposat, les institucions públiques tenen el deure de promoure polítiques públiques que garanteixin la plena llibertat i igualtat de la ciutadania.

Aquest document constitueix el **Pla comarcal d’Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027)** i és el resultat de la **Diagnosi d’Igualtat de Gènere a la comarca del Tarragonès (2023-2027)**.

El Pla, s’emmarca en l’article 41 de l’Estatut d’Autonomia de Catalunya de 2006, on s’assenyala que els poders públics han de garantir el compliment del principi d’igualtat d’oportunitats entre dones i homes, així com la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques. També ho fan la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d’igualtat efectiva de dones i homes, que indica que s’han de “dissenyar, aprovar, executar i avaluar els plans d’igualtat a què fa referència aquesta llei que afecta als ens locals” i la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, que especifica que “les entitats locals han d’integrar el dret

d'igualtat en l'exercici de les seves competències". Així mateix, en matèria específica de violència masclista, el pla es basa en la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, que estableixen les competències dels municipis en la provisió de serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral de les violències masclistes.

En aquest sentit, aquest pla, juntament amb el **Pla comarcal LGTBIQ+ del Tarragonès (2023-2027)**, és la materialització del compromís de l'àrea d'Igualtat del Consell Comarcal del Tarragonès que, tal com s'exposarà a continuació, té una llarga trajectòria en la lluita i promoció de la igualtat.

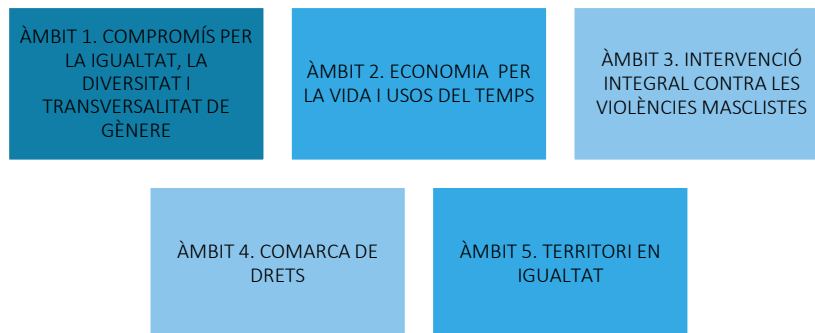
Ambdós sorgeixen fruit de la necessitat d'impulsar i assentar les bases de la igualtat de gènere a la comarca des d'una mirada interseccional i diversa, que tingui en compte les experiències de vida i necessitats diferenciades de les dones i del col·lectiu LGTBI+ d'acord amb les diferents variables d'opressió, i transversal, tenint en compte la realitat dels diferents municipis de la comarca.

Parlar de transversalitat doncs, implica no només fugir d'actuacions sectorials dintre del propi consell comarcal, sinó a més, identificar als diferents ens locals dels municipis de la comarca com a agents clau pel desenvolupament de les polítiques públiques en matèria d'igualtat que s'impulsin des del consell.

La interseccionalitat i la transversalitat doncs, s'estableixen com dos dels principis orientadors per l'elaboració del present document, per tal que la igualtat de gènere i diversitat sigui una realitat a la comarca que afecti a tots els àmbits de la vida de la ciutadania.

Fruit d'aquest treball de diagnòsi previ, s'ha elaborat el **Pla comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027)**, on s'estableixen les línies d'actuació que hauran de guiar l'acció del CCT durant els pròxims quatre anys quant a polítiques de gènere a la comarca, articulades d'acord amb els àmbits d'actuació de referència següents:

GRÀFICA 1. ÀMBITS O EIXOS ESTRATÈGICS DE TREBALL PREVISTOS EN EL PLA COMARCAL D'IGUALTAT DE GÈNERE DEL TARRAGONÈS (2023-2027)

Font i elaboració pròpia.

- 1. Compromís per la igualtat, la diversitat i la transversalitat de gènere:** orientat a promoure un canvi en la cultura i les pràctiques del CCT per a garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en tots els àmbits i a tots els nivells.
- 2. Economia per la vida i usos del temps:** orientat a garantir una qualitat de vida a les persones de la comarca i articulat a través de l'impuls d'un nou equilibri entre els usos dels temps i el treball productiu i la posada en valor dels treballs de cures. Incidint en l'àmbit de l'ocupació, el treball domèstic, de cures i afectes i la lluita contra la feminització de la pobresa.
- 3. Intervenció integral contra les violències masclistes:** orientat a l'erradicació de les violències masclistes a la comarca.

4. Comarca de drets: orientat a la defensa de la igualtat de gènere i la diversitat en l'àmbit de l'educació, la salut, els drets sexuals i reproductius, els serveis socials, la cultura, l'esport i la vida associativa i política del territori.

5. Territori en igualtat: orientat a garantir espais sostenibles i amb un ús equilibrat i en igualtat de condicions per part de totes les persones, incidint en els àmbits de la seguretat, l'urbanisme, l'habitatge i la mobilitat.

En aquest sentit, s'estableixen no només els objectius i accions concretes, sinó també els recursos necessaris per al seu desenvolupament així com un sistema de seguiment i avaluació de les diferents accions.

3. METODOLOGIA

La Diagnosi i consegüentment el pla, s'han construït a partir del desenvolupament de les següents fases:

- **Planificació – focalització d'anàlisi:** revisió de documentació comarcal, recull de dades estadístiques i sessió de treball amb la persona interlocutora del Consell Comarcal. La sessió de treball amb la persona interlocutora del Consell es centrarà especialment en:
 - ✓ Sol·licitud i recollida de la informació i documentació propietat del Consell necessària per a l'elaboració de la diagnosi del Pla: anteriors plans comarcals de polítiques d'igualtat, recull de totes les polítiques, activitats i/o projectes en l'àmbit de les Polítiques d'Igualtat impulsades per l'entitat des de l'última avaluació de gènere, així com tots els informes d'avaluació en aquest sentit que s'hagin portat a terme i dades estadístiques pròpies en l'àmbit que ens ocupa elaborades pel mateix Consell.
 - ✓ Identificació dels stakeholders (entitats feministes de la comarca, entitats LGTBI, entitats veïnals de la comarca i d'altres entitats d'interès per al Pla, persones referents i expertes al territori, agents del territori i persones del Consell referents de cada àrea o servei) i lliurament de dades de contacte i d'altres dades d'interès d'aquests.
 - ✓ Determinació dels àmbits prioritaris d'anàlisi d'acord amb la proposta efectuada per Genera Innovació i el feedback del Consell.
 - ✓ Determinació del grup motor, tenint en compte la transversalitat que ha de guiar tot el procés.
 - ✓ Planificar concretament el treball a realitzar d'acord amb la proposta efectuada i el feedback del Consell i, en especial les sessions de treball i participatives així com el model i canals dels qüestionaris plantejats tant a ciutadania com a personal de l'entitat.
- **Procés d'elaboració de la diagnosi:** el quid de la qüestió en aquest punt és: "què volem saber?". I a aquests efectes estructurem el document en els eixos esmentats que ens van determinar la cerca d'informació al respecte per a l'elaboració de la diagnosi, tant a partir de dades quantitatives com qualitatives. I tenint en compte que en la reunió de treball prèvia amb el Consell es van determinar de forma definitiva els àmbits d'anàlisi.
- Determinats els **eixos estratègics i d'anàlisi**, es procedí a l'anàlisi sobre els mateixos a partir de:
 - a. Anàlisi quantitativa: recopilació d'informació per obtenir una anàlisi detallada de la situació de partida de cada eix estratègic a partir de:
 - ✓ les dades provinents del Consell recopilades a partir de la sessió de treball prèvia amb l'entitat així com d'altres fonts oficials.
 - ✓ recopilació sistemàtica tant de dades disponibles sobre la realitat de les persones de la comarca del Tarragonès, com d'aquelles que fan referència als usos, resultats i impactes de les diferents actuacions i serveis comarcals.
 - ✓ dades provinents de les enquestes estructurades i qüestionaris amb dades estadístiques tant de ciutadania com del personal del Consell, cos polític i entitats.

Tenint en compte que les dades han estat: estadístiques municipals o provinents de l'INE o de l'IDESCAT o d'altres fonts estadístiques, d'informes i memòries, enquestes estructurades i qüestionaris plans, protocols i normatives o anàlisis o estudis en la matèria.

Cal manifestar que totes les dades es presenten desagregades per sexe i quan ha estat possible per identitat de gènere.

b. Anàlisi qualitativa: s'ha procedit a la recopilació i anàlisi de les dades qualitatives obtingudes de les sessions de treball amb el grup motor, el personal tècnic del Consell i amb l'equip de govern, així com en les sessions participatives amb els diversos municipis.

Quant a la **sessió participativa**, es van realitzar entrevistes amb els municipis de menys de 20.000 habitants, per tal de conèixer les diverses realitats que coexisteixen a la comarca i impulsar polítiques adequades a les diferents necessitats municipals.

En les diverses entrevistes van participar persones representants dels diversos municipis, en la majoria, representants de la regidoria d'igualtat, donant-se excepcions en alguns municipis on participava l'alcaldia donada la idiosincràsia institucional que s'anirà detallant en la diagnosi.

Així doncs, la diagnosi inclou l'anàlisi de la realitat de tots els municipis del Tarragonès amb població inferior de 20.000 habitants, per lo que s'exclouen els municipis de Salou, Vila-Seca i Tarragona.

4. PLA D'ACCIÓ

Els principis que inspiren el present **Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027)** que orienten les línies d'actuacions marcades són els següents:

- LA TRANSVERSALITAT DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE a l'ens comarcal, per tal que es reflecteixi en l'acció política comarcal i municipal, deixant de banda l'impuls de polítiques de gènere sectorials impulsades específicament per l'Àrea d'Igualtat per tal d'arribar a un model organitzatiu que treballi des d'un únic enfoc, la perspectiva de gènere.
- LA DIVERSITAT de les dones, fugint d'un model hegemònic de dona que analitzi les necessitats, dissenyi, implementi i avalui les polítiques públiques impulsades per l'ens municipal des d'una mirada àmplia. Aquesta diversitat ha d'integrar també una mirada que reconegui el col·lectiu LGTBIQ+ i les seves necessitats específiques.
- LA INTERSECCIONALITAT, per tal d'integrar un enfoc que tingui en compte les experiències diverses d'acord amb una pluralitat de variables que van més enllà del gènere (ètnia, edat, orientació sexual, capacitats diverses entre d'altres, etc.) i així dissenyar, implementar i avaluar les polítiques públiques tenint en compte aquests marcs d'opressió i de privilegi.
- LA PARTICIPACIÓ de la ciutadania del municipi, especialment de les dones, en el desenvolupament de les polítiques públiques reconeixent així, la seva capacitat d'agència i identificant-les com a subjectes polítiques.
- L'EMPODERAMENT de les dones reconeixent-les com a subjectes actives de drets, reconeixent l'avanç social i les seves potencialitats com a subjectes impulsores de la transformació social fugint així, d'una mirada que les construeixi des d'una visió victimista.

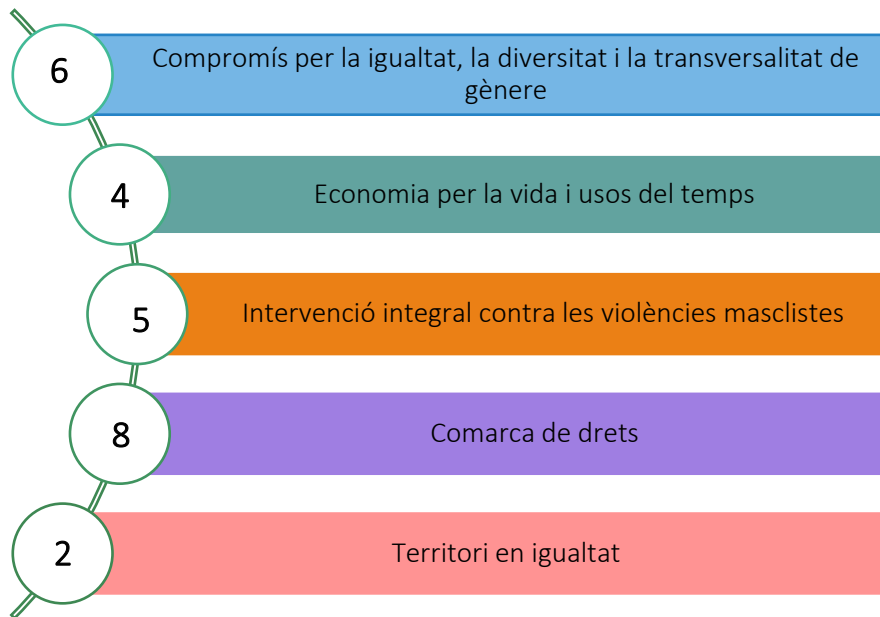
En base als principis orientadors definits, el pla s'articula a partir dels cinc àmbits d'actuació exposats: Compromís per la igualtat, Economia per la vida i Usos del temps, Intervenció integral contra les violències masclistes, Comarca de Drets i Territori en igualtat.

A continuació, doncs, es determinen els objectius, la temporalització i els diferents indicadors seguiment i avaluació de cadascuna de les accions proposades.

Pel que fa al termini d'execució del Pla, s'estableix un termini de quatre anys (gener de 2023 fins a gener de 2027), sent els terminis fixats els següents:

- Curt: 1 de gener de 2023 a 1 de gener de 2024
- Mitjà: 2 de gener de 2024 a 2 de gener de 2026
- Llarg: 3 de gener de 2026 a 3 de gener de 2027

Després de tot l'exposat, el Pla d'acció inclou un total de **25 accions** que impliquen a diferents unitats del Consell Comarcal del Tarragonès, sent quantitativament diferents el total de les accions proposades en cada eix estratègic d'acord amb les necessitats identificades en cada un d'aquests. A continuació el nombre d'accions establertes segons eix estratègic:

Així mateix, si bé a continuació s'exposaran de forma més detallada el contingut de les accions així com les indicacions per a la seva implementació, avaluació, termini i persones responsables, en la taula següent s'exposen de forma resumida les accions que s'inclouen en el Pla comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027).

EIX 1. COMPROMÍS PER LA IGUALTAT, LA DIVERSITAT I LA TRANSVERSALITAT DE GÈNERE		TERMINI
Formació del cos polític dels municipis adherits al pla.		Curt
Assessorament i acompanyament als ens municipals en matèria d'igualtat.		Curt
Constitució de la Comissió d'Igualtat de Gènere i LGTBI+ del Tarragonès.		Curt
Elaboració d'una guia de recursos comarcal.		Mig
Adaptació de la secció "Dona i polítiques d'igualtat" de la web del Consell Comarcal del Tarragonès.		Mig
Difusió i visualització del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere (2023-2027) tant al personal del consell comarcal com a la ciutadania.		Curt
EIX 2. ECONOMIA PER LA VIDA I USOS DEL TEMPS		TERMINI
Impuls d'una campanya de sensibilització en l'àmbit de la corresponsabilitat.		Mig
Creació d'un servei de canguratge municipal per facilitar la conciliació laboral, personal i familiar i promoure una millor distribució dels usos del temps, especialment de les dones.		Llarg
Sensibilització i formació en perspectiva de gènere al personal tècnic que treballa en l'àmbit d'ocupació, l'orientació i la formació a la comarca.		Mig
Revisió des d'una perspectiva de gènere dels criteris de vulnerabilitat d'accés als ajuts i serveis comarcals.		Llarg
EIX 3. INTERVENCIÓ INTEGRAL CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES		TERMINI
Impuls i difusió del servei itinerant del SIAD.		Curt
Actualització i difusió del protocol d'actuació en casos de violència masclista entre el personal del CCTarragonès i els Ajuntaments.		Curt
Garantir la formació continuada dels diversos agents comarcals que intervenen en casos de violència masclista.		Curt
Incorporació en la pàgina web i xarxes socials dels Ajuntaments i el CCTarragonès, d'una secció fixa i visible que identifiqui clarament els agents municipals i serveis comarcals especialitzats per a l'atenció de les dones en situació de violència masclista.		Mig
Programa de prevenció de les violències masclistes dirigit al jovent.		Mig
EIX 4. COMARCA DE DRETS		TERMINI
Integració de la perspectiva de gènere en les formacions realitzades pel Consell Esportiu del Tarragonès.		Curt
Promoció de l'organització d'activitats esportives, tallers, etc. impulsats pel Consell Esportiu del Tarragonès que treballin de forma activa la igualtat i equitat de gènere.		Llarg
Visibilització i foment dels equips femenins i de dones esportistes locals.		Mig
Sensibilització i formació en perspectiva de gènere del cos polític i plantilla responsable del disseny i programació cultural en els diversos municipis.		Curt
Incorporació de la perspectiva de gènere en les beques culturals i de servei als municipis.		Mig
Suport de la creació cultural i artística de les dones.		Mig
Promoció de la salut afectiva-sexual i reproductiva des d'una perspectiva de gènere interseccional en col·laboració amb l'ASSIR.		Mig
Promoció i suport de les entitats i/o col·lectius feministes de la comarca.		Llarg

EIX 5. TERRITORI EN IGUALTAT	TERMINI
Organització de capacitacions i formacions per al personal tècnic i responsable de l'àrea d'urbanisme dels diferents ajuntaments dels municipis de la comarca i personal del departament d'habitatge del CCT.	Curt
Donar continuïtat al Projecte de les Marxes Exploratòries.	Mig

ÀMBIT I. COMPROMÍS PER LA IGUALTAT, LA DIVERSITAT I LA TRANSVERSALITAT DE GÈNERE

Tenint en compte l'anàlisi del present àmbit en el document de Diagnosi per a l'elaboració del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027), els **objectius de treball proposats en el present àmbit** són:

1. OBJECTIU GENERAL: Consolidar i donar continuïtat a les polítiques d'igualtat de gènere, fomentant el Compromís del Consell i els Ajuntaments de la comarca des del treball transversal.
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS:
 - Reforçar l'estructura comarcal per tal de seguir treballant en la promoció de la perspectiva de gènere a les polítiques municipals i comarcals.
 - Consolidar i crear una cultura que amplii la incidència de les polítiques de gènere a la comarca.
 - Visibilitzar el compromís del Consell Comarcal del Tarragonès en la implementació i desenvolupament de polítiques d'igualtat de gènere.

Tot seguit es presenten les **5 accions del present àmbit** que s'han temporalitzat d'acord amb el següent detall:

Línia estratègica	Accions a curt termini (el primer any)	Accions a mig termini (entre el segon i el tercer any)	Accions a llarg termini (el darrer any)
I. Compromís per la igualtat, la diversitat i la transversalitat de gènere	1.1.1 1.1.2 1.1.3. 1.3.2	1.2.1 1.3.1	

OBJECTIU GENERAL: Consolidar i donar continuïtat a les polítiques d'igualtat de gènere, fomentat el compromís del Consell i els Ajuntaments del Tarragonès.					
OBJECTIUS ESPECÍFICS					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Reforçar l'estructura comarcal per tal de seguir treballant en la promoció de la perspectiva de gènere a les polítiques municipals i comarcals. 2. Consolidar i crear una cultura que amplii la incidència de les polítiques de gènere a la comarca. 3. Visibilitzar el compromís del Consell Comarcal del Tarragonès en la implementació i desenvolupament de polítiques d'igualtat de gènere. 					
Objectiu 1. Reforçar l'estructura comarcal per tal de seguir treballant en la promoció de la perspectiva de gènere a les polítiques municipals i comarcals					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
1.1.1. Formació del cos polític dels municipis adherits al pla.	<p>Realització d'una primera sensibilització/ formació a tot el cos polític dels municipis adherits al pla per tal de promoure i impulsar la incorporació de la perspectiva de gènere a les polítiques públiques des d'una mirada transversal i interseccional.</p> <p>La formació haurà d'incloure una primera sensibilització quan a conceptes clau sobre com incorporar la perspectiva de gènere a les polítiques municipals, així com una explicació sobre el contingut del propi pla per tal que els diferents ens municipals siguin agents actius de transformació social.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de municipis de la comarca adherits al Pla que han rebut formació. • Nombre de sensibilitzacions/formacions realitzades. • Nombre de persones del cos polític que han rebut la formació. • Grau de satisfacció de les formacions. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	Sí. 300€

	Aquesta serà una mesura que s'haurà de desenvolupar <i>ex ante</i> de l'organització municipal-comarcal que es contempla en l'acció 1.1.3.				
1.1.2. Assessorament i acompanyament als ens municipals en matèria d'igualtat.	<p>Garantir l'acompanyament i assessorament del Consell Comarcal del Tarragonès a les regidories d'igualtat dels diferents municipis de la comarca adherits al pla comarcal, especialment, en aquelles regidories que són recents o que tenen una estructura menys consolidada en matèria d'igualtat.</p> <p>Aquest servei d'acompanyament i assessorament treballarà sobre les següents línies d'acció. Aquestes, no obstant, no són excloents ni tancades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detecció de les necessitats en matèria d'igualtat així com de les necessitats pròpies de l'organització municipal. • Informació i assessorament sobre el desenvolupament de mesures internes per fer efectiva la igualtat de gènere i d'oportunitats (plans d'igualtat interns, protocols d'assetjament, plans d'igualtat municipals, etc.). • Informació sobre els serveis i recursos del Consell Comarcal del 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de municipis de la comarca que han requerit el servei. • Nombre de trobades, reunions, etc. realitzades amb els diferents municipis. • Existència de documentació que reflecteixi el treball d'assessorament i acompanyament. • Nombre de municipis que desenvolupen mesures d'igualtat internes (plans d'igualtat, protocols d'assetjament, etc.) i dirigides a la ciutadania (plans d'igualtat municipals, accions concretes, etc.). • Nombre d'acords, iniciatives, actuacions i polítiques proposades, impulsades i/o implementades. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	No

	<p>Tarragonès disponibles (protocols d'actuació, funcionament del SIAD, SAI, etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informació sobre iniciatives i accions impulsades a la comarca. <p>Aquesta mesura, si bé reconeix l'acompanyament que ja es dona des del Consell Comarcal del Tarragonès als diferents municipis, pretén reforçar l'estructura interna dels organismes municipals per tal així, d'impulsar la transversalitat de la perspectiva de gènere a les polítiques municipals.</p>				
1.1.3. Constitució de la Comissió d'Igualtat de Gènere i LGTBI+ del Tarragonès.	<p>Creació d'aquest organisme com una estructura comarcal estable que aglutini tots els municipis adherits al Pla d'Igualtat de Gènere del Tarragonès i Pla comarcal LGTBI+ del Tarragonès, preferiblement personal de les diverses regidories d'igualtat, amb el personal polític i tècnic d'igualtat i LGTBI+ de l'ens comarcal.</p> <p>La finalitat d'aquesta comissió serà la implementació, seguiment i avaluació del pla. A la vegada, aquesta permetrà oferir un espai d'intercanvi d'experiències i bones pràctiques dels diferents municipis.</p> <p>Pel que fa al seu funcionament s'haurà d'establir no només la seva composició</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència i permanència en el temps de la Comissió d'Igualtat de Gènere i LGTBI+ del Tarragonès. • Existència d'un reglament o documentació que reguli la composició i mitjans de funcionament i avaluació de la comissió. • Nombre de reunions periòdiques realitzades (mensuals, bimensuals, trimestrals, etc.). • Existència d'un document de planificació del treball. • Existència d'informes, documentació, etc. que refelctixin l'intercanvi d'informació entre els diferents municipis, etc. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	No

	i funcionament, sinó que es definirà un mínim de dues reunions anuals.				
Objectiu 2. Consolidar i crear una cultura que amplii la incidència de les polítiques de gènere a la comarca					
Acció	Descripció	Indicadors	Termini	Àrea responsable	Cost
1.2.1. Elaboració d'una guia de recursos comarcal.	<p>Elaboració d'una guia de recursos dirigida a les institucions municipals que faci un recull dels diferents plans, protocols i serveis disponibles a la comarca, garantint així un coneixement actualitzat i continu en el temps, no lligat doncs a les diferents legislatures.</p> <p>Per al desenvolupament de la guia i per tal de garantir la seva actualització, aquesta pot ser de caràcter online, accessible per a les institucions municipals.</p> <p>Així mateix, aquesta, no només pot recollir els recursos propis del consell, sinó tots aquells de caràcter municipal que hagin estat validats per l'ens comarcal per tal de promoure el coneixement i reproducció de bones pràctiques.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència de la guia o document de recull de serveis i actuacions en matèria d'igualtat de gènere. • Nombre de municipis que coneixen de la guia. 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família • Personal responsable de la comunicació institucional 	No
Objectiu 3. Visibilitzar el compromís del Consell Comarcal del Tarragonès en la implementació i desenvolupament de polítiques d'igualtat de gènere					
Acció	Descripció	Indicadors	Termini	Àrea responsable	Cost
1.3.1. Adaptació de la secció "Dona i polítiques d'igualtat" de la web del	Incorporació d'una mirada interseccional i diversa a la web, deconstruint la visió homogènia d'un	<ul style="list-style-type: none"> • Modificació del nom de la secció "Dona i polítiques d'igualtat". 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Personal responsable de la 	No

<p>Consell Comarcal del Tarragonès.</p>	<p>únic model de dona i integrant la perspectiva interseccional.</p> <p>Per tal d'integrar aquesta perspectiva interseccional i diversa es plantegen dues iniciatives: modificar el nom de la secció i fer un recull dels serveis, recursos i actuacions en matèria d'igualtat a la comarca.</p> <p>Quant al recull de les actuacions, es proposa crear una secció on hi hagi un recull de Bones pràctiques en matèria d'igualtat i LGTBI (de forma diferenciada) impulsades tant pel consell com pels diferents municipis per iniciativa pròpia. Així doncs, si bé les diferents accions es publiquen com a notícia, pel qual tenen una visibilitat puntual, el recull fix del total d'iniciatives comarcals i municipals permetrà un major coneixement de la ciutadania i de les persones professionals pel que fa a la realitat comarcal de forma permanent i actualitzada, el que no només és positiu pel que fa a la visibilització de les polítiques públiques, sinó que pot incentivar l'interès de la ciutadania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència de la secció que recull les bones pràctiques. • Nombre de municipis sobre els quals es fa un recull de bones pràctiques. • Nombre de bones pràctiques municipals publicades. • Nombre de bones pràctiques comarcals publicades. • Nombre de publicacions fetes a la web. • Nombre de notícies publicades a la web. • Visualitzacions del web. 		<p>comunicació institucional</p>	
---	---	--	--	----------------------------------	--

	Si bé el recull de bones pràctiques no exclou la publicació de notícies al web en el cas, per exemple, dels dies commemoratius, es planteja que el recull de bones pràctiques comarcals i municipals, pugui ser una secció diferenciada i permanent que serveixi de guia comarcal.				
1.3.2. Difusió i visualització del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere (2023-2027) tant al personal del consell comarcal com a la ciutadania.	<p>Elaborar una estratègia de comunicació interna (intranet, tauler d'anuncis, circular formativa, presentació, etc.) i també externa (presentació pública, difusió a través dels mitjans de comunicació, etc.), per donar a conèixer el contingut del Pla tant al cos polític i personal del consell, com a la ciutadania de la comarca.</p> <p>Així mateix també es pot fer una presentació específica en aquells col·lectius, serveis o entitats d'interès d'acord amb els diferents eixos estratègics (ex: Consell Esportiu i entitats esportives de la comarca, escoles i instituts, associacions de dones, etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència d'una estratègia comunicativa. • Nombre de presentacions internes al personal del Consell Comarcal del Tarragonès (notícies internes, intranet, correus, butlletí, publicacions, actes de presentació, etc.) En aquells casos que es pugui, s'haurà de recollir el registre de persones que han rebut la informació o han assistit a la jornada, segons gènere i àrea. • Nombre de presentacions a la ciutadania, entitats i col·lectius de la comarca. S'haurà de recollir l'assistència segons gènere i entitat/ col·lectiu. • Nombre d'actuacions/ esdeveniments en que es presenta el contingut del pla, ja sigui pel que fa a la difusió total del contingut com de les diferents àrees específiques. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família • Personal responsable de la comunicació institucional 	Sí 1.500€

		<ul style="list-style-type: none">• Nombre de publicacions realitzades a la pàgina web del Consell Comarcal del Tarragonès així com a les diferents xarxes socials, notícies als mitjans de comunicació locals, etc.• Existència de material de difusió del contingut del pla (infografia, vídeos, díptic amb explicació, etc.).			
--	--	---	--	--	--

ÀMBIT II. ECONOMIA PER LA VIDA I USOS DEL TEMPS

Tenint en compte l'anàlisi del present àmbit en el document de Diagnosi per a l'elaboració del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027), els **objectius de treball proposats en el present àmbit** són:

1. OBJECTIU GENERAL: Promoure una redistribució equitativa dels treballs i dels temps entre dones i homes, tant en l'àmbit públic com privat.
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS:
 - Impulsar la corresponsabilitat i el repartiment equitatiu dels treballs i usos del temps per tal de millorar la qualitat de vida de les dones.
 - Fomentar una participació en el mercat formal lliure de desigualtats de gènere.
 - Garantir l'accés universal de la ciutadania, especialment de les dones en situació de vulnerabilitat, als diversos ajuts i serveis comarcals.

Tot seguit es presenten les **4 accions del present àmbit** que s'han temporalitzat d'acord amb el següent detall:

Línia estratègica	Accions a curt termini (el primer any)	Accions a mig termini (entre el segon i el tercer any)	Accions a llarg termini (el darrer any)
II. Economia per la vida i usos del temps		2.1.1. 2.2.1.	2.1.2 2.3.1.

OBJECTIU GENERAL: Promoure una redistribució equitativa dels treballs i dels temps entre dones i homes, tant en l'àmbit públic com privat.					
OBJECTIUS ESPECÍFICS					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Impulsar la corresponsabilitat i el repartiment equitatiu dels treballs i usos del temps per tal de millorar la qualitat de vida de les dones. 2. Fomentar una participació en el mercat formal lliure de desigualtats de gènere. 3. Garantir l'accés universal de la ciutadania, especialment de les dones en situació de vulnerabilitat, als diversos ajuts i serveis comarcals. 					
Objectiu 1. Impulsar la corresponsabilitat i el repartiment equitatiu dels treballs i usos del temps per tal de millorar la qualitat de vida de les dones					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
2.1.1. Impuls d'una campanya de sensibilització en l'àmbit de la corresponsabilitat.	<p>Dissenyar una campanya que promogui nous models de corresponsabilitat des de quatre àmbits estratègics: a) dignificar, reconèixer i posar en valor el treball de cures i domèstic no remunerat b) conscienciar sobre la necessitats d'equilibris del temps en els diferents àmbits de la vida de les persones c) impulsar nous models de masculinitat i d) promoure la corresponsabilitat com a model de conciliació.</p> <p>Pel que fa a les persones o col·lectius destinataris d'aquestes accions, s'ha de plantejar un enfocament holístic que adrexi les diferents actuacions al total de la ciutadania (les llars, entitats i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'actuacions de sensibilització realitzades en els diferents espais (centres lúdics, associacions de veïnes i veïns, associacions de joves, centres educatius, empreses, etc.). Ha d'haver un registre de les diferents actuacions realitzades amb el major grau de desagregació (gènere, edat, zona de residència, etc.) per tal d'avaluar l'impacte de les diferents actuacions. • Material de sensibilització disponible. • Nombre de material de sensibilització difós. • Nombre de canals utilitzats per la difusió de les actuacions, material, 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	Sí 1.500€

	<p>associacions dels municipis, comunitat educativa, sector privat i el sector públic).</p> <p>Aquesta campanya pot incloure diferents activitats (xerrades, tallers, díptics, difusió de material mitjançant les xarxes socials, etc.) així com visibilitzar casos concrets on hi hagi una distribució corresponsable de les tasques domèstiques i de criança i/o cura per tal de fomentar una major grau d'identificació ciutadana.</p> <p>Aquesta campanya a més, inclourà la un recull dels diferents serveis, activitats, etc. existents per tal de facilitar la conciliació.</p>	<p>etc. (web de l'Ajuntament, xarxes socials, mitjans de comunicació locals, bolletins, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'entitats que han rebut la informació, xerrades, etc. S'haurà de recollir l'assistència segons gènere i entitat/ col·lectiu. • Nombre de persones de la ciutadania que han assistit als diferents actes. S'haurà de recollir l'assistència segons gènere i entitat/ col·lectiu. • Nombre de persones de la ciutadania que han participat en l'elaboració de la pròpia campanya. 			
<p>2.1.2. Creació d'un servei de canguratge municipal per facilitar la conciliació laboral, personal i familiar i promoure una millor distribució dels usos del temps, especialment de les dones.</p>	<p>Disseny i desenvolupament del servei de canguratge públic d'àmbit comarcal, impulsat per la Conselleria d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.</p> <p>Quant al desenvolupament del servei, aquest ha de ser de caràcter gratuït per tal que hi hagi un accés universal de la ciutadania, prioritzant, no obstant aquella part de la ciutadania que està en una situació de major vulnerabilitat (manca de recursos econòmics, xarxa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència del servei comarcal. • Nombre de municipis on s'ofereix aquest servei. • Nombre de persones beneficiàries, desagregada la informació segons gènere i d'altres variables d'interès. 	<p>Llarg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	<p>No (recursos generalitat)</p>

	familiar i comunitaria, etc.). Aquest servei ha d'oferir diferents franges horàries (matí, tarda i nit) així com s'han de tenir en compte les diferències i necessitats territorials, tenint en compte que si bé ha de tenir un caràcter itinerant, permeti un accés universal a la ciutadania de la comarca.				
Objectiu 2. Fomentar una participació en el mercat formal lliure de desigualtats de gènere					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
2.2.1. Sensibilització i formació en perspectiva de gènere al personal tècnic que treballa en l'àmbit d'ocupació, l'orientació i la formació a la comarca.	<p>Realització de sessions formatives dirigides a les persones professionals que dissenyen, participen i impulsen els diferents programes de desenvolupament comarcal en matèria d'ocupació, formació i orientació laboral, per tal que integrin la perspectiva de gènere de forma transversal en les seves actuacions i serveis. La formació haurà de respondre a l'àmbit d'actuació que ens ocupa per tal que es dissenyin programes d'acord amb les necessitats de la comarca des d'una perspectiva de gènere interseccional.</p> <p>Alguns dels col·lectius estratègics que s'identifiquen són el personal de l'àrea d'ocupació i els/les agents d'ocupació i desenvolupament local, així com les</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de sensibilitzacions i formacions realitzades desglossades per gènere. • Nombre de personal format. • Grau de satisfacció de la formació. • Nombre de programes/ formacions, que inclouen la perspectiva de gènere. 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea d'Hisenda i Promoció econòmica 	Sí 300€

	persones que treballen en aquest àmbit en l'Oficina Jove del Tarragonès etc.				
Objectiu 3. Garantir l'accés universal de la ciutadania, especialment de les dones en situació de vulnerabilitat, als diversos ajuts i serveis comarcals					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
2.3.1. Revisió des d'una perspectiva de gènere dels criteris de vulnerabilitat d'accés als ajuts i serveis comarcals.	Revisió des d'una perspectiva de gènere dels criteris de vulnerabilitat que permeten l'accés dels diferents col·lectius als ajuts i serveis comarcals per tal d'evitar situacions d'exclusió social que promoguin la feminització de la pobresa (persones migrades sense padró municipal, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> • Existència d'un informe que avalui des d'una mirada de gènere i interseccional els criteris dels diferents serveis i ajuts socials. • Modificació dels criteris previstos pels diferents serveis i ajuts municipals dirigits als col·lectius més vulnerables. • Adaptació dels criteris dels serveis i ajuts municipals d'acord amb les necessitats de la ciutadania. 	Llarg	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	No

ÀMBIT III. INTERVENCIÓ INTEGRAL CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Tenint en compte l'anàlisi del present àmbit en el document de Diagnosi per a l'elaboració del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027), els **objectius de treball proposats en el present àmbit** són:

1. OBJECTIU GENERAL: Reforçar la lluita per l'erradicació de les violències masclistes des d'una perspectiva holística.
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS:
 - Incidir en millorar la detecció, prevenció i abordatge de les violències masclistes.
 - Vetllar per garantir uns espais lliures de violències masclistes.

Tot seguit es presenten les **5 accions del present àmbit** que s'han temporalitzat d'acord amb el següent detall:

Línia estratègica	Accions a curt termini (el primer any)	Accions a mig termini (entre el segon i el tercer any)	Accions a llarg termini (el darrer any)
III. Intervenció integral contra les violències masclistes	3.1.1 3.1.2 3.1.3	3.1.4. 3.2.1.	

OBJECTIU GENERAL: Reforçar la lluita per l'erradicació de les violències masclistes des d'una perspectiva holística .					
OBJECTIUS ESPECÍFICS					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Incidir en millorar la detecció, prevenció i abordatge de les violències masclistes. 2. Vetllar per garantir uns espais lliures de violències masclistes. 					
Objectiu 1. Incidir en millorar la detecció, prevenció i abordatge de les violències masclistes					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
3.1.1. Impuls i difusió del servei itinerant del SIAD.	<p>Impuls del SIAD, en aquells casos que sigui possible, del servei itinerant per tal que faciliti l'accés universal de les dones de la comarca, evitant que la centralització del servei pugui ser un factor de desconeixement o inaccessibilitat per qüestions de mobilitat, de les dones, especialment de determinat perfil generacional.</p> <p>Així mateix, pel que fa a la difusió del servei del SIAD com a servei comarcal de referència, les accions han d'anar dirigides a informar sobre els serveis que ofereix el SIAD, la seva localització així com l'horari d'atenció o itinerància al propi municipi.</p> <p>En aquells casos que donat les característiques poblacionals no sigui</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència de punts d'informació en els municipis de la comarca. • Material informatiu disponible. • Nombre de material informatiu difós. • Nombre de xerrades organitzades per informar sobre els serveis. • Nombre de canals utilitzats per la difusió dels serveis (web de l'Ajuntament, xarxes socials, mitjans de comunicació locals, bolletins, etc.). • Nombre d'entitats que han rebut la informació, xerrades, etc. S'haurà de recollir l'assistència segons gènere i entitat/ col·lectiu. • Nombre de persones que han rebut la informació. S'haurà de recollir l'assistència segons gènere i entitat/col·lectiu. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	Sí

	<p>possible la itinerància del servei, s'han de reforçar els mitjans de difusió i accés al servei, així com dissenyar, en aquells casos que sigui necessari, d'altres mètodes d'aproximació, desplaçant, per exemple, l'equip del SIAD.</p> <p>Aquesta acció ha d'anar dirigida tant als diferents ajuntaments de la comarca, com a la ciutadania en general.</p> <p>Pel que fa a la difusió d'aquest, es pot fer mitjançant la disposició de material informatiu en diferents punts estratègics dels municipis de la comarca com espais municipals, la llar de jubilats, associacions de dones, AFA, la biblioteca municipal, casal del jove o els mateixos comerços, centre escolar, etc. La informació s'haurà de dipositar en tots els municipis de la comarca, així com s'hauran d'identificar aquest punts, facilitant informació sobre aquesta "xarxa d'espais d'informació" mitjançant la web del consell i diferents ajuntaments, per tal que la ciutadania disposi d'aquests recursos sense que hagi de dirigir-se al propi municipi.</p> <p>Així mateix és pot promoure que sigui la persona tècnica d'aquests serveis qui ofereixi directament la informació a les</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>entitats del municipi o comunitat educativa mitjançant una xerrada.</p> <p>Quant al públic destinatari, si bé s'ha de procurar incidir en el total de la ciutadania, s'ha de prioritzar que la informació sigui accessible i estigui disponible per les dones dels municipis i jovent.</p>				
<p>3.1.2. Actualització i difusió del protocol d'actuació en casos de violència masclista entre el personal del CCTarragonès i els Ajuntaments.</p>	<p>Actualització del Protocol per l'Abordatge de la Violència Masclista a la Comarca del Tarragonès, amb la millora dels circuits d'intervenció comarcals i municipals. L'actualització d'aquest, implica no només la participació dels agents clau que intervenen directament en el circuit, sinó també la difusió d'aquest a tots els agents comarcals, tant pel que fa a l'ens comarcal com en l'àmbit municipal.</p> <p>Amb aquesta mesura és pretén que tots els agents, tècnics i polítics, tinguin un coneixement sobre els recursos d'actuació i procediment a seguir en casos de violència masclista, minimitzant així els factors de risc associats a la victimització secundària.</p> <p>Per al desenvolupament d'aquesta actuació, no només es proposa la realització d'una sessió informativa, sinó l'elaboració d'un espai accessible per als</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realització de la sessió/ns informatives. • Material informatiu disponible. • Nombre de material informatiu difós. • Nombre de xerrades organitzades per informar sobre els serveis. • Nombre de canals utilitzats per la difusió dels serveis (web de l'Ajuntament, xarxes socials, mitjans de comunicació locals, bolletins, etc.). • Nombre d'entitats que han rebut la informació, xerrades, etc. S'haurà de recollir l'assistència segons gènere i entitat/col·lectiu. • Nombre de persones que han rebut la informació. S'haurà de recollir l'assistència segons gènere i entitat/col·lectiu. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	No

	ajuntaments on es recullin tots els recursos, serveis, etc. existents a la comarca quant a la lluita contra les violències masclistes per tal que aquesta informació sigui accessible i actualitzada.				
3.1.3. Garantir la formació continuada dels diversos agents comarcals que intervenen en casos de violència masclista.	<p>Realitzar sessions de sensibilització i formació des d'una perspectiva interseccional, oferint una formació continuada i diversa als agents comercials (que acolliran a tots els municipis i els agents propis de l'ens) que intervenen en casos de violència masclista.</p> <p>Amb aquesta actuació es pretén poder ampliar i donar continuïtat a la formació que ja s'ha impulsat des del CCTarragonès.</p> <p>Aquesta formació continuada permetrà no només una major capacitat dels agents implicats, reduint en el risc de victimització secundària, sinó que, a més, permetrà una major sensibilitat pel que fa a la detecció de necessitats i plantejament de millores en el circuit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de sensibilitzacions i formacions realitzades, desglossades per les persones assistents per gènere. • Nombre de personal format. • Grau de satisfacció de la formació. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	Sí 1.200€
3.1.4. Incorporació en la pàgina web i xarxes socials dels Ajuntaments i el CCTarragonès, d'una secció fixa i visible que identifiqui	Identificació en la pàgina web i xarxes socials dels mitjans locals i comarcals encarregats de la intervenció en casos de violència masclista per tal de promoure un major coneixement de la ciutadania sobre els recursos existents.	<ul style="list-style-type: none"> • Existència d'aquest espai en les pàgines municipals i comarcal. • Nombre de notícies que facin difusió dels recursos i serveis. 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Personal encarregat de la comunicació. • Àrea de Benestar Social i Família. 	No

<p>clarament els agents municipals i serveis comarcals especialitzats per a l'atenció de les dones en situació de violència masclista.</p>					
Objectiu 2. Vetllar per garantir uns espais lliures de violències masclistes					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
<p>3.2.1. Programa de prevenció de les violències masclistes dirigit al jovent.</p>	<p>Desenvolupament d'un programa de prevenció les violències masclistes, especialment dirigit als joves.</p> <p>Aquest programa té com a objectiu fer un abordatge integral de les violències masclistes, no només identificant conductes violentes sinó també oferint instruments i mecanismes personals per tal d'afrontar-les. En aquest sentit, i tenint en compte que no s'ofereix una llista d'aspectes tancats, es planteja que el programa abordi els rols i estereotips de gènere, les diverses tipologies i àmbits d'expressió de les violències masclistes (tipologies i àmbits diversos), així com ofereixi instruments per tal d'identificar i enfrontar-se a aquestes conductes violentes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència del programa. • Nombre de tallers executats en els diversos municipis. • Perfil de les persones destinatàries (joves, membres de la unitat familiar, etc.). 	<p>Mitjà</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	<p>Sí 3.000€</p>

	<p>Quant al contingut del programa, aquest haurà d'adaptar-se a les necessitats del jovent d'acord amb l'edat.</p> <p>Si bé per al desenvolupament d'aquest creiem necessari que es pugui fer des d'àmbits estratègics, com l'àrea de joventut, és necessari que aquest programa no nomès vagi dirigit al jovent, sinó que també ha d'anar dirigit a les famílies per tal de poder oferir instruments a aquestes en la prevenció i detecció de conductes de risc.</p>				
--	---	--	--	--	--

ÀMBIT IV. COMARCA DE DRETS

Tenint en compte l'anàlisi del present àmbit en el document de Diagnosi per a l'elaboració del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027), els **objectius de treball proposats en el present àmbit** són:

1. OBJECTIU GENERAL: Treballar per garantir la qualitat de vida de les dones, promovent la reducció de les desigualtats de gènere en l'àmbit educatiu, cultural, esportiu, la salut sexual i reproductiva i l'associacionisme.
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS:
 - Impulsar la visibilització i participació de les dones a l'esport.
 - Promoure una agenda cultural que fomenti la igualtat de gènere.
 - Potenciar, difondre i reconèixer la creació científica, cultural, artística, política i social de les dones.
 - Fomentar l'educació afectiva i sexual des d'una mirada diversa així com vetllar per la garantia dels drets sexuals i reproductius.
 - Impulsar la participació ciutadana en les polítiques de gènere comarcals

Tot seguit es presenten les **8 accions del present àmbit** que s'han temporalitzat d'acord amb el següent detall:

Línia estratègica	Accions a curt termini (el primer any)	Accions a mig termini (entre el segon i el tercer any)	Accions a llarg termini (el darrer any)
IV. Comarca de drets	4.1.1 4.2.1	4.1.3 4.3.1 4.3.2 4.4.1	4.1.2 4.5.1

OBJECTIU GENERAL: Treballar per garantir la qualitat de vida de les dones, promovent la reducció de les desigualtats de gènere en l'àmbit educatiu, cultural, esportiu, la salut sexual i reproductiva i l'associacionisme.					
OBJECTIUS ESPECÍFICS:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Impulsar la visibilització i participació de les dones a l'esport. 2. Promoure una agenda cultural que fomenti la igualtat de gènere. 3. Potenciar, difondre i reconèixer la creació científica, cultural, artística, política i social de les dones. 4. Fomentar l'educació afectiva i sexual des d'una mirada diversa així com vetllar per la garantia dels drets sexuals i reproductius. 5. Impulsar la participació ciutadana en les polítiques de gènere comarcals. 					
ESPORTS					
Objectiu 1. Impulsar la visibilització i participació de les dones a l'esport					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
4.1.1. Integració de la perspectiva de gènere en les formacions realitzades pel Consell Esportiu del Tarragonès.	<p>Integrar la perspectiva de gènere en les diverses formacions impulsades pel Consell Esportiu del Tarragonès, tant en aquelles formacions dirigides per al professorat com en el curs de monitores i monitors de lleure.</p> <p>Quant al contingut d'aquesta, s'haurà de promoure tant la sensibilització de les persones que participen en el curs, com impulsar l'elaboració i disseny d'activitats que treballin els valors d'igualtat i equitat directament amb les nenes i nens.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència del mòdul formatiu. • Nombre de pràctiques que impliquin el disseny i desenvolupament d'activitats i tallers des d'una perspectiva de gènere. • Satisfacció de les persones participants. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea d'Ensenyament, Joventut i Esports. • Consell Esportiu del Tarragonès 	No

<p>4.1.2. Promoció de l'organització d'activitats esportives, tallers, etc. impulsats pel Consell Esportiu del Tarragonès que treballin de forma activa la igualtat i equitat de gènere.</p>	<p>Treball per l'erradicació dels estereotips de gènere en l'esport, promovent la visibilització de dones referents en l'esport i treballant per la deconstrucció d'esports "femenins i masculins", etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats, tallers, jornades esportives, etc. organitzades. • Nombre de centres educatius on s'han realitzat les diferents activitats. • Nombre de nenes i nens que han participat. • Grau de satisfacció de les nenes i nens participants. 	<p>Llarg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea d'Ensenyament, Joventut i Esports. • Consell Esportiu del Tarragonès. 	<p>No</p>
<p>4.1.3. Visibilització i foment dels equips femenins i de dones esportistes locals.</p>	<p>Aquesta acció es contempla per tal d'impulsar la pràctica esportiva local, especialment enfocada a la promoció entre les adolescents. Quant al foment dels equips femenins o l'esport local, es contempla des d'accions de publicitat de la pràctica esportiva, fins a ajuts públics per a les entitats esportives per tal que aquestes tinguin el suport econòmic necessari.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'accions realitzades per a visibilitzar els diferents equips femenins locals. • Nombre de nous equips femenins de dones inscrites. • Nombre de clubs i entitats esportives que participen en la visibilització dels propis equips o en la visualització i impuls 	<p>Mitjà</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea d'Ensenyament, Joventut i Esports. • Consell Esportiu del Tarragonès 	<p>Sí</p>
CULTURA					
Objectiu 2. Promoure una agenda cultural que fomenti la igualtat de gènere					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
<p>4.2.1. Sensibilització i formació en perspectiva de gènere del cos polític i plantilla responsable del disseny i programació cultural en els diversos municipis.</p>	<p>Realització de sessions de sensibilització i/o formacions específiques per tal que les persones responsables del disseny i desenvolupament de la programació cultural, incorporin la perspectiva de gènere en el sdeu treball diari.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de formacions realitzades. • Nombre de persones responsables de la programació cultural que han rebut la formació. • Grau de satisfacció de les formacions. 	<p>Curt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família • Àrea de Cultura 	<p>Sí</p>

Objectiu 3. Potenciar, difondre i reconeixer la creació científica, cultural, artística, política i social de les dones					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
4.3.1. Incorporació de la perspectiva de gènere en les beques culturals i de servei als municipis.	Incorporació de criteris específics que integrin la perspectiva de gènere com a aspectes de valoració o creació d'una beca específica on la perspectiva de gènere sigui el fil conductor.	<ul style="list-style-type: none"> • Existència de criteris que tinguin en compte la perspectiva de gènere. • Existència d'una beca específica per a projectes que integrin la perspectiva de gènere. • Nombre de projectes amb perspectiva de gènere presentats. • Nombre de projectes amb perspectiva de gènere guanyadors. 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família • Àrea de Cultura 	Sí
4.3.2. Suport de la creació cultural i artística de les dones.	Donar suport a les diferents creacions artístiques i culturals de les dones i/o les seves associacions mitjançant: exposicions, cediment d'espais en seu comarcal i/o municipal, impuls de concursos, premis, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats impulsades. • Nombre de dones o associacions de dones que han participat. • Nombre de projectes artístics premiats o exposats. 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família • Àrea de Cultura 	Sí
SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA					
Objectiu 4. Fomentar l'educació afectiva i sexual des d'una mirada diversa així com vetllar per la garantia dels drets sexuals i reproductius					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost
4.4.1. Promoció de la salut afectiva-sexual i reproductiva des d'una perspectiva de gènere interseccional en col·laboració amb l'ASSIR.	Impuls d'activitats que incideixin en la salut sexual i reproductiva des d'un enfoc de gènere interseccional. Aquest enfoc interseccional implica fer un abordatge des de la diversitat cultural, sexual, generacional, etc. promovent la deconstrucció de la sexualitat lligada al factor generacional.	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'accions en col·laboració amb l'ASSIR realitzades. • Nombre de persones participants. La informació s'ha de recollir especificant el gènere, edat, etc. • Existència de material sobre la salut sexual i reproductiva. 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	Sí 1.000€

	<p>Les diferents activitats han d'intentar promoure l'abordatge de la salut sexual i reproductiva des d'una sexualitat activa, de gaudir i plaer de les dones, posant el focus en l'empoderament d'aquestes i la deconstrucció com a subjectes merament reproductius.</p> <p>D'altres accions, poden incloure l'elaboració d'infografia, material didàctic, etc. que presti informació sobre salut sexual i reproductiva en sentit ampli (mètodes anticonceptius, serveis disponibles a la comarca, ETS, IVE, etc.) i que poden ser repartits en espais estratègics (centres educatius, casals de joves, entitats d'associacions de dones, etc.).</p> <p>Així doncs, les diferents actuacions han d'anar dirigides al total de la ciutadania, adaptant les accions als diferents cicles vitals i fugint, de l'exclusió de la sexualitat de les dones d'edat adulta o més avançada.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mitjans de difusió (propis o externs) utilitzats per la difusió d'aquestes. • Nombre d'entitats i espais comarcals i municipals on es disposa d'aquesta informació. 			
ASSOCIACIONISME					
Objectiu 5. Impulsar la participació ciutadana en les polítiques de gènere comarcals					
Acció	Descripció	Indicadors orientatius d'avaluació	Termini	Àrea responsable	Cost

<p>4.5.1. Promoció i suport de les entitats i/o col·lectius feministes de la comarca.</p>	<p>Recolzament de la formació d'associacions i agrupacions feministes a la comarca, així com d'aquelles entitats de nova creació i/o que no estiguin integrades dintre de la Federació de Dones del Baix Camp, per tal de crear llaços de col·laboració.</p> <p>Aquesta acció pot consistir en l'assessorament per l'organització de les diferents entitats, així com la difusió de les activitats que organitzin aquestes, entre d'altres.</p> <p>Així mateix, s'ha de promoure que aquestes entitats s'integrin dintre dels organismes de participació política existents, tals com la Federació de Dones, i que tenen implicació directa en les polítiques de gènere, fomentant així una mirada interseccional en les actuacions comarcals.</p> <p>Es pot treballar conjuntament amb el personal tècnic de joventut present als diferents municipis, per tal de garantir un major accés a la joventut.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'assessoraments, trobades, etc. realitzats. • Constitució d'agrupacions i/o d'associacions feministes a la comarca. • Nombre de dones diverses de la comarca que formen part. • Nombre d'accions difoses. 	<p>Llarg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	<p>No</p>
---	---	--	--------------	---	-----------

ÀMBIT V. TERRITORI EN IGUALTAT

Tenint en compte l'anàlisi del present àmbit en el document de Diagnosi per a l'elaboració del Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere del Tarragonès (2023-2027), els **objectius de treball proposats en el present àmbit** són:

1. OBJECTIU GENERAL: Impulsar la perspectiva de gènere en l'urbanisme de la comarca.
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS:
 - Promoure un model urbanístic que posi en el centre la vida de les persones.
 - Vetllar per a garantir uns espais públics segurs i lliures de violències masclistes i de discriminació.

Tot seguit es presenten les **2 accions del present àmbit** que s'han temporalitzat d'acord amb el següent detall:

Línia estratègica	Accions a curt termini (el primer any)	Accions a mig termini (entre el segon i el tercer any)	Accions a llarg termini (el darrer any)
V. Territori en igualtat	5.1.1	5.2.1	

OBJECTIU GENERAL: Impulsar la perspectiva de gènere en l'urbanisme de la comarca.					
OBJECTIUS ESPECÍFICS					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoure un model urbanístic que posi en el centre la vida de les persones. 2. Vetllar per a garantir uns espais públics segurs i lliures de violències masclistes i de discriminació. 3. Garantir unes condicions d'habitatge digne de la ciutadania. 					
Objectiu 1. Promoure un model urbanístic que posi en el centre la vida de les persones					
Acció	Descripció	Indicadors	Termini	Àrea responsable	Cost
5.1.1. Organització de capacitacions i formacions per al personal tècnic i responsable de l'àrea d'urbanisme dels diferents ajuntaments dels municipis de la comarca.	Realització de formacions específiques per part de persones especialitzades en urbanisme de gènere. Aquestes formacions específiques permetran dotar d'instruments per al disseny, implementació i avaluació de l'urbanisme local des d'una perspectiva de gènere, però també interseccional, tenint en compte les diferents necessitats de les dones d'acord amb l'etapa vital.	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de sensibilitzacions i formacions realitzades, desglossades per les persones assistents (gènere, ens local del que formen part). • Nombre de personal format. • Grau de satisfacció de la formació. • Nombre de projectes, accions desenvolupades que integrin la perspectiva de gènere. • Existència de criteris o indicadors de gènere que assegurin la implementació transversal de la perspectiva de gènere en l'urbanisme local. • Existència d'informes d'impacte de gènere que avaluïn les accions i polítiques locals impulsades. 	Curt	<ul style="list-style-type: none"> • Recursos Humans • Àrea d'Urbanisme 	Sí 600€

Objectiu 2. Vetllar per a garantir uns espais públics segurs i lliures de violències masclistes i de discriminació					
Acció	Descripció	Indicadors	Termini	Àrea responsable	Cost
5.2.1. Donar continuïtat al Projecte de les Marxes Exploratòries.	Realitzar marxes exploratòries en aquells municipis on, fins al moment, no s'han realitzat les marxes exploratòries.	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de municipis de la comarca on s'han realitzat les diverses marxes exploratòries. 	Mitjà	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social i Família 	Sí

5. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA

El seguiment i l'avaluació són dos processos complementaris que ens permetran conèixer el procés de desenvolupament del Pla d'Igualtat, així com el resultats obtinguts en les diferents àrees intervingudes. Aquests processos sistemàtics ens facilitaran informació sobre possibles necessitats i / o dificultats sorgides al llarg de l'execució, i ens possibilitaran la cobertura o correcció, i proporcionaran al Pla un cert grau de flexibilitat.

Objectius

- Reflectir el grau de consecució dels objectius proposats al Pla, així com els resultats obtinguts mitjançant el desenvolupament de les accions.
- Analitzar l'adequació dels recursos, metodologies i procediments posats en marxa en el desenvolupament del Pla.
- Possibilitar una bona transmissió d'informació entre les àrees responsables i les persones involucrades, de manera que el Pla es pot adaptar per donar resposta continuada a les noves situacions i necessitats segons vagin sorgint

Quant a l'òrgan responsable pel seguiment i avaluació del pla aquest és la **Comissió d'Igualtat de Gènere i LGTBI+ del Tarragonès**. El procediment de seguiment i avaluació consistirà en tres fases:

1. Realització d'una fitxa de seguiment per cada acció executada en el Pla. A realitzar quan finalitzi l'acció.
2. Realització d'una fitxa d'avaluació anual per cada eix estratègic, que reculli el total d'accions amb el grau d'implementació d'aquestes (iniciades, parcialment realitzades, realitzades i no realitzades). A partir d'aquestes fitxes d'avaluació, es realitzarà un informe anual que reculli la informació.
3. Realització d'un informe final (finalització del pla) que reculli el grau d'implementació total de les accions plantejades que s'ha anat recollint a partir de les fitxes d'avaluació anuals.

Fitxes de seguiment de l'acció

FITXA DE SEGUIMENT DE L'ACCIÓ	
Data	
Emplenada per (Nom i firma)	
Eix estratègic (en base al pla d'acció)	
Objectiu (en base al pla d'acció)	
Acció (en base al pla d'acció)	
Àrea responsable/ persones responsables (en base al pla d'acció)	
Termini (en base al pla d'acció)	
Descripció de les accions desenvolupades	
Indicadors (informació recollida en base al pla d'acció)	
Nivell d'execució (Iniciada, parcialment realitzada, realitzada i no realitzada)	
Observacions/ informació addicional	

Fitxa d'avaluació per l'elaboració de l'informe anual/ finalització del pla

FITXA DE SEGUIMENT DEL PLA				
Data				
Emplenada per (Nom i firma)				
Eix estratègic (en base al pla d'acció)				
Nombre total d'accions previstes en el Pla d'acció (en base al pla d'acció)				
Nombre total d'accions segons el grau d'execució (en base al pla d'acció)	Iniciades:			
	Parcialment realitzades:			
	Realitzades:			
	No realitzades:			
Grau d'execució (% d'accions executades sobre el nombre total)	Iniciades:			
	Parcialment realitzades:			
	Realitzades:			
	No realitzades:			
Motiu de les accions no realitzades (Indica l'acció i marca amb una X el motiu)	Nº de l'acció			
	Manca de RH			
	Manca de recursos materials			
	Manca de temps			
	Manca de participació ciutadana			
	Descoordinació dels departaments			
	Desconeixement del desenvolupament			
	Altres motius (especificar)			
Propostes de millora (identificació del Nº d'acció i la proposta de millora)				
Observacions/ informació adicional				

6. BIBLIOGRAFIA

- ACN. (6 d'octubre de 2021). Els Mossos investiguen una violació en grup a una dona a Reus. Diari *La Ciutat*. Disponible a: [Els Mossos investiguen una violació en grup a una dona a Reus \(laciutat.cat\)](#)
- Ajuntament de Barcelona. (2016). Pla per la Justícia de Gènere 2016-2020.
- Ajuntament de Sabadell. (2018). Pla d'Igualtat de Gènere i LGTBI. Per a la promoció de la diversitat sexual, afectiva i de gènere 2018-2022. Regidoria de Drets Civils i Gènere, Ajuntament de Sabadell.
- Álvarez, M., Garcia, C. i Solano A.M. (2008). Los determinantes de la salud de las poblaciones y las desigualdades sociales en salud. *Primer Informe sobre Desigualdades y Salud en Andalucía*. Asociación para la defensa de la sanidad pública de Andalucía.
- Armengo, A. (29 de juny de 2022). *Valentina Berr denuncia una transfòbia estructural: "Ha estat un tsunami de violències i he petat"*. Obtingut a través de: [Valentina Berr: "Ha estat un tsunami de violència. He petat" \(beteve.cat\)](#).
- Cantero, M. A. (2007). De "perfecta casada" a "Ángel del Hogar" o la construcción del arquetipo femenino en el s. XIX. *TONOS Revista electrónica de estudios filológicos*, nº 14.
- Carrasco, C. (2011). La economía del cuidado planteamiento actual y desafíos pendientes. *Economía Crítica*, núm. 11, pàg. 205-225.
- Carro, D., Valera, S. i Vidal, T. (2010). *Perceived Insecurity in the Public Space: Personal, Social and Environmental Variables*. *Quality & Quantity*, núm. 44, vol. 2, pàg. 303-314.
- Cebollada i Frontera, A. i Miralles-Guasch, C. (2004). *Mobilitat i exclusió social: un nou repte per a les administracions locals*. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Centre d'estudis d'opinió. (2019). Enquesta sobre qüestions de gènere. Generalitat de Catalunya.
- Centre d'Estudis d'Opinió. (2020). Enquesta sobre els usos del temps i el confinament. 2020. Generalitat de Catalunya.
- Cifre, E. & Salanova, M. (2004). Estrategias de conciliación familia/ trabajo: buscando la calidad de vida. *Estudios financieros*, nº 259, pàg. 111-154.
- Cucurella i Grifé, A. (2007). La perspectiva de gènere en el disseny i l'ús d'espais públics urbans: el cas del Parc dels Colors de Mollet del Vallès (Barcelona). *Documents d'anàlisi geogràfica*, núm. 49, pàg. 119-38
- De la Fuente, M. Cutillas, S., Fresnillo, I., Carrere, H. i Castellà, H. (2017). La pobresa amb perspectiva de gènere: Conceptes, indicadors i situació a Catalunya. *CCOO de Catalunya*. Barcelona, Març 2017.
- Departament d'Interior. (2020). Dades sobre violència masclista 2020. Generalitat de Catalunya.
- Diputació de Barcelona. (2010). Gènere, seguretat i disseny urbà. *Reflexions en femení*, núm. 28. Àrea d'Igualtat i Ciutadania, Diputació de Barcelona.
- El Públic. (9 de juliol de 2019). Ordre d'empresonament preventiu per tres joves, per violació en grup a Cambrils. Diari *El Públic*. Disponible a: [VIOLÈNCIA MASCLISTA: Ordre d'empresonament preventiu per tres joves, per violació en grup a Cambrils | Público \(publico.es\)](#)
- El Punt avui+. (30 d'agost de 2021). L'espai urbà reproduceix les desigualtats de gènere i discriminacions. *El Punt avui+*. Disponible en: <http://m.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2012886-l-espai-urba-reproduceix-les-desigualtats-de-genere-i-discriminacions.html>

- Feminicidis. (2021). Numero de casos per CCAA, província i municipi. Disponible en: [Número de casos por CCAA - Geofeminicidio](#)
- Ferri, M. (2008). Apunts urgents de mobilitat per gènere i exclusió socials. *CCOO de Catalunya*.
- Fundació Isonomia. (2017). 10 anys. Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Butlletí 27. Universitat Jaume I. Disponible en: <http://isonomia.uji.es/wp-content/uploads/2017/02/Bolet%C3%ADn-urbanismo.Imprimir.pdf>
- Gibert, A. i RS, G. (18 de maig de 2021). Assassinat masclista a Creixell: mata la dona a trets i se suïcida. Diari *El Caso*. Consultat a través de: [Assassinat masclista a Creixell: mata la dona a trets i se suïcida \(elnacional.cat\)](#)
- Institut Català de les Dones (2020). *L'impacte de gènere de la COVID-19 en dades*. Generalitat de Catalunya.
- Institut Català de les Dones (2021). Violències masclistes. Dossier estadístic. Dades elaborades per l'Observatori de la Igualtat de Gènere.
- Institut Català de les Dones. (2021). *Dones en l'esport*. Dossiers estadístic. Observatori Català de l'Esport. Observatori de la Igualtat de Gènere.
- Institut Català de les Dones. (2021). *Dossier estadístic. Dones en l'esport*. Generalitat de Catalunya.
- Institut Català de les Dones. (2021). *Dossier estadístic. Les dones a Catalunya 2021*. Generalitat de Catalunya.
- Institut Català de les Dones. (2021). *Les dones a Catalunya 2021*. Dades elaborades per l'Observatori de la Igualtat de Gènere.
- Instituto de la Mujer y para la Igualdad de Oportunidades, Ministerio de Igualdad. (2020). *Mujeres y digitalización. De las brechas a los algoritmos. Ministerio de Igualdad y Ministerio de Asuntos Económicos y Transformación Digital*.
- Jiménez García, I. (2019). *La percepció de seguretat. Un model d'anàlisi alternatiu*. Working papers, núm. 363. Institut de Ciències Polítiques i Socials, Universitat Autònoma de Barcelona.
- Liñeira, R. (2009). La participació política i associativa de les dones i els homes a Catalunya. Diferències i similituds. Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Generalitat de Catalunya.
- Lorenzo, M. (17 de maig de 2021). Desigualdad en las cúpulas: no habrá las mismas mujeres directivas que hombres hasta el 2070. *El Periodico*.
- Miralles-Guasch, C. (2010). Dones, mobilitat, temps i ciutats. *Quaderns de l'Institut*. Institut Català de les Dones.
- Observatori contra l'homofòbia. (2021). *L'estat de l'GTBI-fòbia a Catalunya 2021*.
- Observatori de la Igualtat de Gènere. (2020a). *La igualtat és saludable. Recomanacions contra els efectes negatius dels estereotips sexistes en salut*. Institut Català de les Dones.
- Observatori de la igualtat de gènere. (2020b). *Violències masclistes 2020. Dossier estadístic*. Institut Català de les Dones.
- Observatori del Treball i Model Productiu. (2020). *Població amb discapacitat i mercat de treball*. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.
- Pascual Prat, M. (28 de juny de 2022). Les jugadores podran jugar als equips masculins al futbol territorial. *Diari Segre*. Disponible a través de: [Les jugadores podran jugar als equips masculins \(segre.com\)](#)

- UGT, Área Confederal LGTBI. (2020). *Hacia centros de Trabajo inclusives. La discriminación de las personas LGTBI en el ámbito laboral en España*.
- Wacquant, L. (2007). *Los condenados de la ciudad. Gueto periferias y estado*. Buenos Aires: Siglo XXI.
- Wolf, N. (1990). *The Beauty Myth: How Images of Beauty Are Used Against Women*. London: Chatto & Windus
- woods, B. J. (2017). LGTB Identity and Crime. *California Law Review*, vol. 195, núm. 3, pàg. 667-734.
- World Health Organization. (2008). *Closing the gap in a generation: health equity through action on the social determinants of health. Final Report of the Commission on Social Determinants of Health*. Geneva: World Health Organization.